

Universitätsbibliothek Paderborn

Annales Ecclesiastici

Incipiens ab Anno Domini D.XC. perueniens vsque ad DCC.XIV. nempe à
Gregorio Magno Romano Pontifice, vsque ad Gregorium secundum

Baronio, Cesare

Coloniæ Agrippinæ, 1624

Iesv Christi Annvs 593. Gregorii Pap. Annus 4. Mavritii Imp. Annus 8.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15007

IESV CHRISTI
ANNVS 593.GREGORII PAP. MAVRITII IMP.
ANNVS 4. ANNVS 8.

Nongesumustertius post quingentesimum Redem-
pros annas indicatiois videatur incipit: quod re-
stans in regnum Cosmoches Rex Perlam, multa pietatis
signa publicis ergo factus edidit, que quam exacu-
fum decribit Eusegius: pumum vero claus in regnum per
Manitium refutacionem verbis illis enat: *Cosmoches*
*vero cum Hierapoliti, quae primariae sapientiae cunctae, et pre-
miserit, tu sum reverit. Quod cum intellectus Manitium pluri-
ficiens commodi Cosmoches senserit, quam sua ipsius gloria conculca-
re peccantem vi (quod non ante aliquando risum fuit) cun-
ciat, atque Perlam confitetur exercitum, et impensis omnibus de suo
supeditatis, Cosmoches utique exercitum, Romana *clavis* & *Perlam*
infractum, extra fines Imperii Balcani ad *Martyropolis*, quod
procedendum curavit. Cuius in prima traditio est, deinde ad *Martyropolis* Lapatru obrutus, postea ad eisdem in cruce amputatus.
Transiit ei in quoque Dara appidam, a quo clam exauertit Per-
la. Atque Eusegius a Romania solo rito bello iugato, & solo cum
ignominia in fugam verso Cosmoches ad suum ipsius regnum rediit
et hanc Euagius subdit vero post patet.*

Cosmoches autem ad suum regnum restituta, mitis ad Grego-
rum Episcopum Antiochenum. *Crucem* mundi auro & lap-
idibus pretiosis exponit elaboratam, quia honoris *Sergius martyris*
indulis illustrari voluit. Hanc Crucem prima Theodora
coniux Iuliani ei dedit, et inde Cosmoches se-
necum cum aliis monumentis (vitam supra commen-
ciatum est) inde ab ipso erat. Mitius quoque aliam Cru-
cem autem, in qua litteris Graecis illa curauit inter-
benda:

HANC CRUCEM EGO COSMOCHEIS REX REGIVI F-
LIVI HORMISDE MISIC CVM ENIM DIABOLICO CONA-
TV ET VETERATORIO INSELLOHIMI BARAMIS ET
SVORVM CARALLARIORVM IN ROMANIA CONVE-
GEREMUS COMPIVSI, ET PROPTER ADVENTIVUM
SCLERATI ZADESPRAM CVM EXERCITIV AD NIS-
BIN, QOZ CABALLARIOS QVIA A PARIJIBVS NISIBEN-
SIV MSTARABANT, SVBVCGERETI CABALLARIOS CVM
DVCI AD CHARCHAS VSQVE QVIZ ZADESPRAM RESI-
STERENT LIVS VEIRES FRANGERENT, MSSHAMVS
OPERAT PRASIDIO COMMUNITIS SANCTI SERGII MAR-
TYRIS HONORATISSIMI ET IN PRIMIS MEMORABILIS,
QVONIAM ACCEPTEA AVS LIVM RES ABSE POSTVLA-
TAS SOLERE LARGIAT, PRIMO ANNO REGNI NOSTRI
SEPTIMO IDV SIANVARIA POSTVL AVIMVS OPEM AB
EO, VOTVMQUE FACIMVS, SI CABALLARIOS NOSTRI
ZADESPRAM VEL INTERFIGERENT, VEL CAPITVM
SECVM DVCERENT, NOS AVBLAM CRUCEM LAPILLIS
DISTINCTAM AD EIS TEMPLVM MISSEXRVS, QVAE
NERANDVM LIVS NOMIN JVSTARETUR ATQVE
AD QVINTVM LIVS FEBRARIUS CAPUT ZADESPRAM
AD NOS PERLATVM FUIT, ITAQUE POSTULATIONIS
NOSTRAE FACTICOMPOTES, QVO REGESTA NEMINI
DVIA ESSET, AD VENERANDVM SANCTI SERGIJ NO-
MEN ILVSTRANDVM, HANC CRUCEM A NONIS FA-
BRICATAM AD TEMPLOM RYIS MISIMVS UNA CVM
CRUCE QVAM IVSTINIANVS IMPERATOR ROMANVS
AD IDEN TEMPLVM MIGIT, QEAMQ; COSMOCHEIS REX
REGIVM FILIVS CABALITRO AVI NOSTRI TEMPORA-
BVS QVIBVS ROMANIS PERSE GRAVISSIME INTER-
SE DISSIDENTER HVC ADVIXIT, QVAM DENIQUE NOS
IN NOSTRIS THESAVRIS INVENIUVS ET AD EDEM
SANCTE ET VENERABILIS SERGI MITTENDAM CV-
RAVIMVS, hactenus Cosmoches incepit Crux a se mi-
fice perpetui monumenti ergo incia Graecis litteris. Pergit
Eusegius:

*Hoc Crux Gregorii Episcopus Antiochenus cum de-
finita Materi Imperatoris accepta, cum magna pompa ad faxi
martyrii templum dederat, quo reportantur. Hanc ita multo post, alia*

INSCRI-
PCIO CRU-
CISACOS-
MOCHEIS
MISSA.

III.

II.

I.

b. Eusegius.
6...16.c. Eusegius.
6...30.d. Eusegius.
6...30.e. Eusegius.
6...30.f. Eusegius.
6...30.g. Eusegius.
6...30.h. Eusegius.
6...30.i. Eusegius.
6...30.j. Eusegius.
6...30.k. Eusegius.
6...30.l. Eusegius.
6...30.m. Eusegius.
6...30.n. Eusegius.
6...30.o. Eusegius.
6...30.p. Eusegius.
6...30.q. Eusegius.
6...30.r. Eusegius.
6...30.s. Eusegius.
6...30.t. Eusegius.
6...30.u. Eusegius.
6...30.v. Eusegius.
6...30.w. Eusegius.
6...30.x. Eusegius.
6...30.y. Eusegius.
6...30.z. Eusegius.
6...30.aa. Eusegius.
6...30.bb. Eusegius.
6...30.cc. Eusegius.
6...30.dd. Eusegius.
6...30.ee. Eusegius.
6...30.ff. Eusegius.
6...30.gg. Eusegius.
6...30.hh. Eusegius.
6...30.ii. Eusegius.
6...30.jj. Eusegius.
6...30.kk. Eusegius.
6...30.ll. Eusegius.
6...30.mm. Eusegius.
6...30.nn. Eusegius.
6...30.oo. Eusegius.
6...30.pp. Eusegius.
6...30.qq. Eusegius.
6...30.rr. Eusegius.
6...30.ss. Eusegius.
6...30.tt. Eusegius.
6...30.uu. Eusegius.
6...30.vv. Eusegius.
6...30.ww. Eusegius.
6...30.xx. Eusegius.
6...30.yy. Eusegius.
6...30.zz. Eusegius.
6...30.aa. Eusegius.
6...30.bb. Eusegius.
6...30.cc. Eusegius.
6...30.dd. Eusegius.
6...30.ee. Eusegius.
6...30.ff. Eusegius.
6...30.gg. Eusegius.
6...30.hh. Eusegius.
6...30.ii. Eusegius.
6...30.jj. Eusegius.
6...30.kk. Eusegius.
6...30.ll. Eusegius.
6...30.mm. Eusegius.
6...30.nn. Eusegius.
6...30.oo. Eusegius.
6...30.pp. Eusegius.
6...30.qq. Eusegius.
6...30.rr. Eusegius.
6...30.ss. Eusegius.
6...30.tt. Eusegius.
6...30.uu. Eusegius.
6...30.vv. Eusegius.
6...30.ww. Eusegius.
6...30.xx. Eusegius.
6...30.yy. Eusegius.
6...30.zz. Eusegius.
6...30.aa. Eusegius.
6...30.bb. Eusegius.
6...30.cc. Eusegius.
6...30.dd. Eusegius.
6...30.ee. Eusegius.
6...30.ff. Eusegius.
6...30.gg. Eusegius.
6...30.hh. Eusegius.
6...30.ii. Eusegius.
6...30.jj. Eusegius.
6...30.kk. Eusegius.
6...30.ll. Eusegius.
6...30.mm. Eusegius.
6...30.nn. Eusegius.
6...30.oo. Eusegius.
6...30.pp. Eusegius.
6...30.qq. Eusegius.
6...30.rr. Eusegius.
6...30.uu. Eusegius.
6...30.vv. Eusegius.
6...30.ww. Eusegius.
6...30.xx. Eusegius.
6...30.yy. Eusegius.
6...30.zz. Eusegius.
6...30.aa. Eusegius.
6...30.bb. Eusegius.
6...30.cc. Eusegius.
6...30.dd. Eusegius.
6...30.ee. Eusegius.
6...30.ff. Eusegius.
6...30.gg. Eusegius.
6...30.hh. Eusegius.
6...30.ii. Eusegius.
6...30.jj. Eusegius.
6...30.kk. Eusegius.
6...30.ll. Eusegius.
6...30.mm. Eusegius.
6...30.nn. Eusegius.
6...30.oo. Eusegius.
6...30.pp. Eusegius.
6...30.qq. Eusegius.
6...30.rr. Eusegius.
6...30.uu. Eusegius.
6...30.vv. Eusegius.
6...30.ww. Eusegius.
6...30.xx. Eusegius.
6...30.yy. Eusegius.
6...30.zz. Eusegius.
6...30.aa. Eusegius.
6...30.bb. Eusegius.
6...30.cc. Eusegius.
6...30.dd. Eusegius.
6...30.ee. Eusegius.
6...30.ff. Eusegius.
6...30.gg. Eusegius.
6...30.hh. Eusegius.
6...30.ii. Eusegius.
6...30.jj. Eusegius.
6...30.kk. Eusegius.
6...30.ll. Eusegius.
6...30.mm. Eusegius.
6...30.nn. Eusegius.
6...30.oo. Eusegius.
6...30.pp. Eusegius.
6...30.qq. Eusegius.
6...30.rr. Eusegius.
6...30.uu. Eusegius.
6...30.vv. Eusegius.
6...30.ww. Eusegius.
6...30.xx. Eusegius.
6...30.yy. Eusegius.
6...30.zz. Eusegius.
6...30.aa. Eusegius.
6...30.bb. Eusegius.
6...30.cc. Eusegius.
6...30.dd. Eusegius.
6...30.ee. Eusegius.
6...30.ff. Eusegius.
6...30.gg. Eusegius.
6...30.hh. Eusegius.
6...30.ii. Eusegius.
6...30.jj. Eusegius.
6...30.kk. Eusegius.
6...30.ll. Eusegius.
6...30.mm. Eusegius.
6...30.nn. Eusegius.
6...30.oo. Eusegius.
6...30.pp. Eusegius.
6...30.qq. Eusegius.
6...30.rr. Eusegius.
6...30.uu. Eusegius.
6...30.vv. Eusegius.
6...30.ww. Eusegius.
6...30.xx. Eusegius.
6...30.yy. Eusegius.
6...30.zz. Eusegius.
6...30.aa. Eusegius.
6...30.bb. Eusegius.
6...30.cc. Eusegius.
6...30.dd. Eusegius.
6...30.ee. Eusegius.
6...30.ff. Eusegius.
6...30.gg. Eusegius.
6...30.hh. Eusegius.
6...30.ii. Eusegius.
6...30.jj. Eusegius.
6...30.kk. Eusegius.
6...30.ll. Eusegius.
6...30.mm. Eusegius.
6...30.nn. Eusegius.
6...30.oo. Eusegius.
6...30.pp. Eusegius.
6...30.qq. Eusegius.
6...30.rr. Eusegius.
6...30.uu. Eusegius.
6...30.vv. Eusegius.
6...30.ww. Eusegius.
6...30.xx. Eusegius.
6...30.yy. Eusegius.
6...30.zz. Eusegius.
6...30.aa. Eusegius.
6...30.bb. Eusegius.
6...30.cc. Eusegius.
6...30.dd. Eusegius.
6...30.ee. Eusegius.
6...30.ff. Eusegius.
6...30.gg. Eusegius.
6...30.hh. Eusegius.
6...30.ii. Eusegius.
6...30.jj. Eusegius.
6...30.kk. Eusegius.
6...30.ll. Eusegius.
6...30.mm. Eusegius.
6...30.nn. Eusegius.
6...30.

quidem que cibitibus / vacant / literis formarentur,
quo Nostrorum magis rubore tufi raccant, cum etiam
ambitibus & idolaribus redarguantur in veneratio-
ne indistincte Crucis & cultu finitom martyrum, dum
ita legimus Euthenios; si tamen conscientia Christiana
est, ut non publice proferri quid sentiret, ne rebellum
expugnare populum, quem omnibus demulcere officius
haec fangi exordio fatigebat.

Sue quodam ingebitur hoc tempore per orbem fama-
gloriarum Regem Christianum religionem suscep-
ti etiam qui in hunc vice annum res sui temporis
gratiosi profectus est Ioannes Abbas Blachernensis,
Sacerdos anno octavo Mauriti Imp. id accidisse tradit
est: in hunc tempore quibus omnipotens Deus, pro-
tegente exercitu exercitum patrem suorum regnat Ecclesia, Impera-
tor Iustinianus Cuncti potest pacem, & pacem Mauritus Imp.
junctus haec pietatis liquefacta madacum sicut que
decoracione Regis Regisque Persarum habet Pa-
nionium, que lucis veris describenda putamus:

Civitas imperator Regis Persarum communis, nomine Cesarea, de
perpicio cum paci fidelibus private habuit propria Christi
fidei fiduciam Conflantopolim rent. Quia ad Imperator
munitiique per aliquot dies, ut desiderabat, ad eorum con-
tra: in hunc tempore quibus omnipotens Deus, pro-
tegente exercitu exercitum patrem suorum regnat Ecclesia, Impera-
tor Iustinianus Cuncti potest pacem, & pacem Mauritus Imp.
junctus haec pietatis liquefacta madacum sicut que
decoracione Regis Regisque Persarum habet Pa-
nionium, que lucis veris describenda putamus.

Quoniam in operariet advenit: mox ut etiam confundim-
atur, et expugnatur, non recuperabatur, quid caro res
spiritus serpens. Quibus illa respondit: Ite, nomine Regi refra-
gante, quoniam sciat egum credidi, ita & ipse in Circeum
ridet, non vita conseruo, tibi habere non poterit. Quid
vita mea regat ad patrem, resuera, quia audierant Regi
viam. Quoniam maritus, cum sexaginta milibus viris Con-
fiantopolis patet ad Imperatorem rent. A quo graviter &
angustiatur. Quis cum vinceret in Coriolani Denuum
decem annos sacra baptismi uita perficit, & ab
tempore leuissi, Catolica fide confitit marito eius, mundisque
resuera angelico honoratu, accepta sua eouene latu &
gau-
tum. Ut enim remanebat, hec Paulus, sed quae hand
conseruo fidei confiteor, cum multis patiuntur dif-
ficiles, & mox haebentur Graeci scriptoribus:
postmodum vero, quod Epistola sancti Gregorii hoc
anno scripta, de qua paulo interius agimus, contra ipsum
Imperium Persarum remansile Gentilium.

Nec si hi quidquam in Mauritiana habetur hi-
storiatus Theophylactus tunc scripsit. Ex tamen
adversariis, post deplam beneficis Chaldaea victo-
riis, quod Varami fuerant adiumento, Regem
victoris gladium excusavit, aut benit: Die sexto multos
confidit, nouam Varami molitionum magnopere
impedit, ne pater eos pescens, fetro necat. Hos an-
tunte, postior progenitores post excafa lerofol-
liam, unde venerant, esse reuertentes, & magno-
re loco locos affirmant, addit que eam & ejusdotiam au-
tem Dei Genitrix Persas confutantes, cuius & nomine
fratello militari in bello vii silent, haec & alia au-
tem oblatione digna. Cellebant namque Coshoch
de occidit, quoniamque vius est auxilio diuino, inter-
cessione sanctorum Martirium impetrato, quibus di-
gnus & honoratus vobis perfoluit, datis interis, que adhuc
datur, ad sanctum Georium martyrem. Sed timore
populi religione & nomine Christiano ad popularum
speciem calum redire liquet: non ita illum bar-
com Regem, de quo certiora, que sequuntur, nempe
Christianorum Principem Naamanem hoce dom
tem pietatis esse Christiana religionem: quod idem, qui
supradicti Euagrius, cum subdit: Per idem tempus Na-

amam Regem, de quo certiora, que sequuntur, nempe
Christianorum Principem Naamanem hoce dom
tem pietatis esse Christiana religionem: quod idem, qui
supradicti Euagrius, cum subdit: Per idem tempus Na-

GREGOR.
ANTIOCH.
VISITAT
MONA-
STERIA.

VII.
DOMITIA-
NVS SPES.
VACUVS
RADIUS
PERSIDE.

f. Greg. B. 1.
et. o. Ind.
11.

§ Greg. B. 1.
et. o. Ind.
11.
VIII.
EDIST.
GREG. AD
MAYRT.
IMP. DE
LATA LE
GENINIV
STA.

IX.
HYMIL-
TATE VIN-
CERE STY-
DE: GREG.
IMPE.

X.
FACET
PERIO-
MAM.

lum hoc sed etiam patrem Imperatorum feci : Ego sacer doctes nos
tua manus commisi , & tu a me seruo milites tuos subiunxi re-
ponde , quo punitus domino seruo tuo : Quid vementi & luce dicunt
reponsum ei in iudicio Domino tuo ? Sed si fortia creditur , quia mul-
tos coram puro animo conseruatur . Ego inde magno scilicet vestro fio ,
quanti huic dubius est in monasterio milites conseruari posse
runt , signa & virtutes operari possunt . Sed per hanc legem iam , ne quinque
calum latitum contra eadem prohibetur . Requirit , quo dominus
nunc punitum , qui prior Imperatorum talem legem dederat : Et sub-
sistit affirmat , sed debet dari . Et quidem conseruandum videlicet est ,
quia co se tam tempore prodibentes , quippe relinquent facilius , qui
appropriant finis ipsi facturam . Excessum morta non erit : &
advente cuius , trahendetur a coruscationis elementis , cum Angelis &
Archangelis , cum Thronis & Dominatus , cum Principatus
& potestatis tremendis Index apparabit . Si omnia peccata dimi-
serit , & solam hanc legem contra eadem prolatam : quae vero ,
est exposita ?

Vnde per eundem tremendum Indicium deprecor te illa tantum lacryme, fanta et oratione, tanta sciencia, tantaque electio nomine meum quilibet occasione apud omnipotens Deos oculos solvantur; sed ac temperando pietate vestra, ut immutatio vigoris eius legi inflentias: quia non magis dominorum exercitum contra hostes creget, quanto DIL exercitus ad orationem curaret. Hoc quidem infirmi subiecti, tandem legem per diversa terrarum partes transmittunt, et quia lex ipsa emunpati Deo minime concordat, excepto pogonistis nunc pagani forentur dominus manent. T'rodisque erga deum exsolvi, qui et Imperatores obediunt prebit, et pro eo, quod sensi, minant tacit hancenius Gregorius Papad a Mauritium Imperatorem. Verum has ipse litteras non habuit per Apocalypsim suam, quem habebat Constantiopolis, dati Imperatori, sed militi Theodorus medicum intimum emulsi Mauritii, vt ipse daret; cui hac

Quanta bona omnipotenti Dei & serenissimi domini mei Imperatoris habebam, longa nixa non sufficiat explorare. Pro quibus bonis quid est mecum retinere, nisi corrum patet pars amare? Peccatum autem meum faciendum (ex queritur suggestione vel confitudo, necesse, ut refra translatum taliter in Republica sua legem praestit, ut quicquid enim pars mea ad gloriam rehonestum debet. Ad quam legem tamen respondebam non possum, quia agrovit ea: modis sunt eadem deinde aliisque legguntur. Precepsit enim, ut nullus qui actionem publicam, nullus qui officio & manu signatus vel inter menses fuit habundans in monasterio censuari licet, nisi forte si multa eius fuerint. Explata. Quae leges primariae (sicut in dicunt, quilegas veteres uenerunt) Indiam protulit, da quae scimus omnes, & quantum Dio aduerso fuisti. Quia si dico serenissimum dominum nostrum fecit, quia forte nostri malitia: conseruare, & exercito decretis: at: numquam per mortales malitiam salvagantur ei imperatores Dno Imperium Persarum? Numquid non sedulius quam illius audire sunt, & eo ordine, quem ipse instituit, tunc Imperio Persarum regnum subdit.

Vnde autem nubi dorso videatur, ut ab eis seruato milite suis
probatur, qui & emmis tribuit, & domini iuri non sunt nulli
militi, sed etiam facti locutori servari. Nunquid si inter nos et
singularium veritatem petant ea ipsa magisteria, qui militis
explicat, aliena res reddere, atque ad conseruacionem homines
tanquam habent? His quia nulla adoleretur, eadem deinceps
figuratio regis gloria operante tempore secreta negotio venientia
adserit. Nola cum a Roffensi filo publico pluri: quia vor, qui ei
familiarum seruatu laqua ei libertas & apertus "patet, que pro e-
ius sunt amissi: quia non in multis et extempore, & rix amissi
inventur a circa maiorum vestrum. Tu quidem, gloriose patre
Dioclito loqueris. Si aquila facta, lacrima operatus & amnis predictis
dominatis & tue & vere natus non fuerit lacrima solammodo tue
fusca, hincutique ad Thacodorum Gregorius.

Sed amabo te, hic pie lector, sive gradum : etenim nullus fallor, dum haec audiunt, te admittant vidi, & subindigant obducere supercilia, co quod abieci nimis viuis fuit ubi locutus S. Gregor. dum præter alia tum in epistola ad Mauritium, tum in ista ad Theodosium data quodammodo pro felicitate apparceret sacerdotes à Deo subiectos eis Imperatori, verbis suis in primis eum ex persona Christi sacerdotem tuum manu commissi, & de Imperatore ad Theodosium la & omni tributis, & dominari can-

in solum militibus, sed etiam facie dotibus conicita. Ad hanc Notatores, non vtu, morentes accipiunt, sed hilari vultu, culantes, imo & insultantes, quasi infregebantur. Quod rebus tellimonibus viri sanctissimi acque doctissimi, cuius eas factis contradici, qui docentes & cathedram suam ascenderit, tam apertis verbis videatur esse testatus, subiectum Deo Imperatoris factordum esse, vt nonnulli consummati tanti Patrii digni & astuti cōscientiam vident possit, tempore ipsum hallucinatum, & non vera locutum, vel altem Imperatori turpiter adulatum. Sed latus istis abutereat. Notatores ipsi infantes, & clamoribus tumultu pueris paucorum incitant, non tibi, lector, si bene sint vim functionum Euchristianicarum, argue traditionem tuam, & fortitudinem doctrine Patrum: sed ridebas non solum insultantibus impudentiam & imprudentiam.

autem. At cum accurate cuncta per scripta habuerint plena intelligentia S. Gregorii, ac terminum suile vindicem Pontificis estimations, & assertorum immunitatis Ecclesiastice. Haec votum percepient, in primis meminisse eorum, quae superius dicta sunt, quantum idem Gregorius deplorans haec infelicitatem tempora, quibus liber fuit imperatore Catholico, p[ro]pterea Ecclesia fuerit non solum ab eis sed ab Nerone & Diocletiano capituta. Renonciatibus functionem memoriam (quod tecum sic exigit argumentum) que idem S. Gregorius de his habebat annis 509, a anno primo eius Pontificatus superius restara, vobis inter alia: *Conscientiam enim, diabolos p[ro]fessus est aduersus Ecclesiam.* De non felium innumeris aliem p[ro]p[ter]eum, multitudinem, verusam regiam si fas est dicere: p[ro]sternere: nulla enumeratio finit, ne mori Reges habebant, qui defracti potius, quam regat Imperium, & paulo post: *Ecclesiasticus quippe, quam fuo sanguiis pretore receptum* Saluator noster voluntate liberam, haec g[ra]m[atica] p[ro]sternere regiam transfringens, facere conatur amillam, haec & alia fulsis a consibus superius recitata.

XVI.

Quibus in primis vides S. Gregorium definire, non solum non esse subditi Regibus aliquo modo Ecclesia, verum etiam firmiter alio loco (*cuius de his agit*) non habendum esse Mauritium inter Imperatores, dum aduersus Dei sacerdotem regnum potestatibus exercet: Rusum enim si dicitur Gregorius sententia redi fieri intelligi, Christi Ecclesiam ab ipso liberam factam esse, quia Imperator inquisivus ne digere studerit in seruitute. Adeo ut quod dicit in duas recitat epistolis, Ad Suebicos huius sacerdotem Imperatori: ne ipse tibi contraria Gregorianae fuisse dicantur, ne esse sit illi, et cum diuina tribuere voluntate, permissioni vero aliud.

Sed quoniam permissione cum videlicet permisit
Deus (in ipse deplorante) non posse excepti munera summa
vniuersitate Ecclesie facerentur, nisi ei ex parte
soluta pecunia, electioni facta ipse confenseret Imperator.
Sic igitur *Quem* subiecte tradidit facerentes Munitio
Imperatori, ut olim eodem subiecte percuteretur
Netoni atque Diocletiano, quos in eos etiam gladiato-
res permisit. Cum iudicem quidem certe postulat Grego-
ri aduertens Mauricium, ubi sit: *Quid servit Dedi-
tianus? quid denique ipse, qui hoc vapore Euchlam perfugit?*
Nopqual omnes portae inferi? Habet ergo Gregorius
pro sensu verborum ipsius: *qua* interpretatione nulla
venior nec germanior esse potest: *ut sic dixisse volunt*
subiectos à Deo facerentes Imperatori, quem almodum
Christus Redemptor noster fatetur *de divina permis-
sione subditum potestati Pilati*, & sicut istud dixit, *qui ipsum nec trahere fatigabam*: *Hec illa hora propter te*
potest te reuebrare. Quamobrem si res iure agatur, non vi
cerdotes Imperatoribus, sed Imperatores sacerdotibus
eiusdem Gregori, sicut & aliorum fundatorum Doctor
rum omnium confians et firmaque sententia.

Si quid præterea humile, si quid facilius et
tum atque indignum Apostolico vigore illa ad Maenianum
Gregorii epistola habere videatur meminisse, lector, pa-
riter debes, quia Gregorius ipsius epistola est prefatus

et credo & concrelans, te ministrum non ut Episcopum ea
sunt, sed ut priuato loqui: quod latius ad excusatio-
nem Gregorii esse potest, cum allam agat personam tan-
quam in loco, ubi cuius quam quis personam induit, ver-
itas est.

Quod vero illud ioseph, quod non probaret edicatum Imperatoris fuerit, et hoc est ut lberari, se tam et ceterum Imperatoris siue dicit missifico per diuinam prophetiam, quae non fuit illa praedicatio; quo dicit quod non fuerit edicatum in uniuscuiuslibet anno. Ecclesiasticus, et annales postulamus, sed portio correcor, emendator, & censor, maxime in his edicent specimen nullius virginitatis. Ponitque an honestas, & superius ponitatis, dum occident censor & abitur conuersus Imperatores, & almores ad lacram (quam vocem nubilam) in Iun, editi illi in qua mundum expandimus mundum sed, magis a seminario pro abstruso, ut aliam Catholicam Ecclesiam normam & disciplinam impetrabimus penitus in eo, quod Ecclesiastice officia etiam hanc littera canonicus contrahedat, & preget innotescere nostra regni et regnum technique exemplum, ex quo regnante nostro delinquent Imperatores ad Reges, et regnante potius nobis esse proponimus, etenim cum dant regnum sicut et ipsi facilius eorum votis, non enim eam manifestitudine, & ut videmus fecisse sequitur vox ipsius & Pontificis potestate, quod per prophetam Iacob, Apollonias certe cibigent, seq; nunc conseruam magistros, doctores, & correctores, iuxta quod etiam tractum non illi tantum Propheta a prometum, sed omnibus, qui pro Deo ad populum suum legatos funsuntur Confutare debet super Gentes & compatrios, & deum, & diuersas, & diversas, & adiutorias

Genio Deo immensas agimus, quod illa tunc data à
S. Georgio ad Metropolitanum Orientis, tum Occi-
pitalium, qui contingit Imperator editum,
metu spissum, utr' exultat et' in provincias mi-
seria cuncta, ut quod videbatur exultare esse venenum,
adsum multatus, dum qui non recipiendi client-
ezim, quae non reficiunt, salubris definitio ne
adsum. Episcopalia non suo loco collocata, hic vte-

Georgius menutum acceperat, ita se habet:
Giovanni Eugenio Theologumensi, Yrbium Drachitano, Con-
fessio Contantio, Malaclanensi, Andre Nicopolitano,
Cristi Iesu Leonis Praelatissimae, Ioanni Creteni Corita-
no, Lazio, Mariano Baumonti, Laurentii Calabritano
etiam cum Episcopo Siciliensi. Cum autem omnes supe-
rantes episcopatu[m] Metropolitanu[m], fine nobilissimam
Annitatem, tum in Oriente, tum in Italia & in
alia confitentia. Sed audi epistolam:
Ego, nam pugnare invenerat dedit, ne fortasse hi, qui militia
christiana perducunt edicant, dum canantur saecum pericu-
lo, ad Ecclesiasticu[m] habitum veniant. Ad in monasteriu[m]
rebus, vel ad fratres fraternaliter transmiserit: hoc maxime
quod est, qui secundu[m] afflitione implorati sunt in clero Ec-
clesie, quod quando[rum] sunt: quia sicut in Ecclesiastico habi-
tum, fratres, quam ritecum, viuente, regnanteque student
tempore, sed maturitate. Quod si etiam tales quoque monas-
teria, quoniam nelle sunt fidei, nisi prius distinctione publi-
cari posse.
Ita propter militiam viri * in monasteriis conversi festi-
vitas non inservient, nisi eorum vita fieri fructiferanter
etiam norma veritatis debet esse finis.

etiam in seculorum regulares debent in suo habere per
prestat, & non invenientur habent. Deo auctore,
qui hanc fidei prius est atque suscepit, & pro anima sua pre-
paratus est, cuius regnum fident: pro carnis vita & lu-
carnis eternam omnia remunera. Quod a deo etiam ferem
Christianum suorum imperator: milia credentes & communio-
& liberare eorum conseruatores suscipit, quos in ratione
implorant et cognoscit, haec enim Gregorius
In qua videlicet in doabas esse emendamentum Imper-
eolatam, nempe in eo primum, quod prohibetur
publicis imploracis nullo pacto recipiendos
monendum: has enim recipiendo esse Gregorius

statuit, cum iisdem obligations nixibus fuerint soluti.
Deinde quod Imperator Ratueret, milites nonni abso
luto tempore militandi posse ingredi monasterium : vule
Gregorius, si probati inuenient sine, cedem recipi & retine
re. Sicutque videt eundem sanctum Pontificem optime in
omnibus expleso numero constantissimi sacerdos.
Sed iam que lunt anni huius reliqua prosequamur.

Hoc anno tunica Domini nostri Iesu Christi in Za
phao non longe à Hierosolyma inuenta confessione Si
meonis Iudaei, à Gregorio Episcopo Antiocheno, Thoma
Hierosolymitano, & Ioanne Constantinopolitanu
transfertur ad Hierosolymam, vbi publice venerationi ex
posita est, hac apud Sigebertum: antiquoem autem,
quem de his ciem auctorem, habeo neuinem. Sed di
uersa ab his ante haec tempora scribit Gregorius Tu
nerus de tunica inconfutabiliter, verbis illis c: De hac vero im
maculata agni tunica, quia a quibundam audiui, silete negato. Ferit
autem invenitane Galatiae, in basilica, quia ad sanctos Archangelos
vestitatur, retinet. Et enim haec clavis ab urbe Constantinopolita
na quasi milibus centrum quinqueaginta. In qua basilica et crypta
adventione, ibique in arcu logica hec vestimentum habetur inclusum
qui arcu a denariis argenteis fidibus cum summa diligentia afe
ratur, hac Gregorius Turenensis.

Misi hunc anno Gregorius Papa Constantinopolim Sabiniannum diacuum Apocrifarium, fuit hic ille, qui eidem Gregorio in Pontificatu successit. Haec profici-
centi dedit literas ad Ioannem Constantinopolitanum Episcopum, quem auctoritate Apostolica, qua super
omnes conuenit, rediguit, quod reprehensione non ea quo
scripta fuerat animo suscepisset. Incepuperat eum litteris
iterum, quod mons humus quendam presbyterum futib.
parum insulifer. Non extant illae ad eum date Gregorii litterae,
neque item illae, quas subinventio animo ipse ad Gre-
gorium recensipserit ad ea anferas & refractarias, ut dubi-
tare vobis sit ipse, qui eas accepit Gregorius, nam ab ipso
Ioanne scripte fuissent. Sed accipe Gregorii epistole ver-
ba, quae sic te habent:

... etiam quod fieri posset. As quod scriptum velimenter obstat, noncum tactio voluisse, si verum dicit quid esse decretu possit quam agerant talia contra seruos Dei, & inde nesciat, qui proferat eis? Quia enim patet esse pastor excommunicatus si lupus omnes comedat, & pastorum mecum? Si autem sunt fanatici velut et de qua causa ferme, & quid vel contra loquuntur presbyterium, vel contra diaconatum sicutianam manahum atque presbyterium gestum sit, & inde scripti contra hoc: ego nesciam, quid responsum: quando per seruorum suorum Veritas a dicit ei: Os, quid mentitur accedit anima, Reputo, fratre fanfilium: illa tamen abstinet ad hoc perirent, ut fratri suo ea, quae erant gesta, negando velut abscondentes. Non quid non melius fuerit, in illis os carnis et vestimenta ingredi, quem de falsum sermonem ad illudendum proximum exercitare posse cum Veritas dicit si: Non quod intrat in os, conquinat bonitatem, &c. Denum verbo de his, que ad causam procedant, hinc ad finem subiici:

*Sed etiam nunc tam dico, aut eisdem personam in suis ordinibus
eis, eisque quasnam probas, aut se hoc fortasse volueris, omni misi
alteratione polposam, de coram causa statua maiorum & cano-
rum terminos colligisti. Si vero neutrum fecris, nos quidem recens
inforse nolumus, sed tamen venienter a te roris non deservantum.
Quid autem de Episcopis, qui verberibus timori velant, canentes dic-
tantes, bene refra fraternitas non. Pelleter etenim facti sumus, non
superficiem. Et ergoque Predicatoris dicit g Argue, obserba, incipra, in-
mipi patientia & doctrina. Nonna vero ait quia mandata est illa scriptura,
quod verberibus exigit sedes. Sed de his multa in epistolis lo-
qui non debet, quia dilectissimum filium meum Sabatianum discor-
pro responsis Ecclesiasticis faciendo ad dominorum regnalia*

XXIV.
De TUNI
CASALVA
TORIS.

Grs. Tier

XXV.
ABINIA-
IVS DIAC
POCKI-
AR. MIS
VS CON-
TANTI-
COPUL.

Greg. B. 1.
A. J. L. B. II.
XXVI.

REG. RE-
ARGVIT
ANNUM
IS.C.
NSTAN-
NOPOL.

1

vidant, haec tenus ipius Gregorii confessio: ac que hic finis de rebus gestis in causa schismatiscum hoc anno. Conflat autem antiquandiu ipsam Theodolindam in eadem cum schismatis sententia persutile; ut qua anno sequenti contingunt edocent.

Qui igitur hac praevia admonitione redierunt ad Ecclesiam, ab ipso Gregorio benigno suscepitum. Extrahimus hoc annum ab ipso data epistola ad Maximianum Syracusanum de quodam Felice diacono ex schismatis errore concesso, his verbis conscripta f: *Præsentum Latorum Felicem diaconum, cum nullatenus in hereticorum degmata lapsum sit, nec à Catholicis fide difcesserit præsul ille in aduersum Constantinopolitanam Synodam sufficiens, in Hyrcanorum separatione remunerat. Quia cum Romam venisset, recepta a nobis iuvante De moniorum excessum suum, recepta Dominici corporis & sanguinis communionem, correcta. Quia ergo vi datus est non in hereticis incedit, sed a facie generali Ecclesiæ mysterio, quasi recta studio intentionis erit aut immobilitas atque atque necepsitatem confidentes, maximeque sollicitationem eius pietatis intuta prouidentes, in ea Ecclesia Syriaeana cum presidium cardinalem, sive ut officium diaconatum expletas, seu certe et sola ciuitatis offici pro sustentanda paupertate sua commoda consequatur, in ea fraternitas voluntus hoc penderit inducere. Quod horum virorum si aeternis implere ferinet, commendantes eis personam eum, spacio nulla cum patrari moleste ut necessitatione subiacere: ne vel nostra commendationis inueniar in trinitate neglegisse, vel minus exhibuisse, quam tu exigere ordino superibus: quia & nos si auctor quid de nostra Ecclesia dari fecimus, ut cunctum operis, quod te horum exhibere, particeps esse possemus. Hec pro schismatis ad Ecclesiam retereo Gregorius: quibus cum commandandam videtas ei gallos eius charitate, habes etiam, ut intelligas & confirmes, que eodem Gregorio auctore dicta sunt ante ministrum, cum in Quinta Synodo non actum sit de fide, sed de perfonis, in eam peccantes nequamque fulle dicendos hereticos, sed tantum schismatis: si vero aliquando heretici dicti in eam invenientur, id de illis tantum accipi, qui obliniati nimis in errore permanente statuerint: tuncque fieri, ut schisma in hereticis transeat, ut alias superius pluribus dictum est.*

Intra hanc autem idem sanctissimus Pater laborebus & angustiis fatigatus & preallis, ad modicum temporis spacium amicam repetit solitudinem, ita tamen, ut in otio effici maximus operofus: meditatus quippe scribere libros Dialogorum, eos anno quarto sui Pontificatus, qui ingreditur hoc anno mensi Septembri vni cum diaœclima Inductione, vigilissimo studio elaborauit. Collerat enim res præcate gestas sanctissimum unum vitrum Italicum, eorum opifcium, qui sua ætate vivunt, quas vel ipse probe scire, vel à viris fide dignissimis accepit, diligenterque in his curam impendens, ut videte est ex ipsius epistola hoc anno dat Maximianum Syracusanum Episcopum verbis illis g:

Fratres mei, qui mecum familiariter vivunt, omnimodo me complant aliquid de miraculo Patriam, quia in Italia facta adestamus, sed brevitate scribere. Ad quam rem solatio vestra charitatis rebemus indigo, ut ea, quae vobis in memoriam redeant, quaque cognovisse res contrigunt, multa breviter indicemus. De domino enim Neophyto abbate, qui iuxta domum Angelorum de Pestis natus fuit, aliquip velut te memini, quia oblationi mandauit. Et hoc ipsius, & si quis sunt talia, nisi peto epistola imprimi, & mihi sub celebitate transmitti, si tamen ad me nō non properas. Hoc ad Maximianum, misericordum illum vicum ipsius Gregorii monasterii sancte Andree antea præfatum, quem fecum (ut vidimus superiori tomo) Constantinopolin dixit. Porro id genus alias litteras ad diuersos scipios, cum huiusmodi meditaretur opus, nulli dubium esse potest: siquidem a diuersis, quos telles citat, ea que scribit, se accepisse cum testem, eisdem vel accessisse Romam, vel litteris admonuisse, ut qua scirent, sciberent (ut fit cum Maximiano) necesse est affirmare.

Porro quod absolutissimis idem S. Gregorius opis quadranginta homiliarum, in quibus contingat (ut ex eius aperte) aliquid huiusmodi inter concionandum referre

mirabilium rerum : incendit animos fratum suorum, quos refert, & puto, aliorum, qui & cum saepe rogant, ut quae taliq[ue] essent, vna cum illis perpetuitate ne oblinio[n]e detinatur) conscriberat scriptis suorum temporum monumentis: quod exegie praeferit, ipsaque cuncta per dialogismum profectus est, adhuc sicut in ea solitudine Petrum disconum, virum à pueritia fibi vsu amicitia intimum. Quicquid omnia in exercicio operis aperit, cum ita prefatur: &

Quodam die nimis agorundano secularium tumultuum desperfusi, quibus in sui negotiis plenariaque cognitio solvere etiam quod nos certam est non debet. Ita dicens, videtur plane alludere ad controveriam illam, quam exercuit cum Mauritio Imperatore de iniqua lega ab ipso edita, quanad tempus perficeret cogetur, licet et minime posset obstringi. Sed pergit, dicens: Secretum locum, petri amicorum maturi, vbi omne, quod de mea nulli occupatio[n]e duplicitabat, se patiens offendere, & cuncta, quae infusore dolorem conseruerunt, consolari, ante eccl[esi]asticenter venirent. Ibi itaque cum agnitis valido & diu tecatu sedenti, dilectionis filius meus Petrus discamus affectu, qui natus à primo inuentu flore in antiquis familiariter obfricatu est, acque ad sacri veroru[m] indagationem locu[m]. Qui graui excoquu[m] coru[m] languore me intuens ait: Numquid na[m] non tibi aliquip accidit, quod plus te solito moris tens? Cui inquit: Matur, Petre, quem quotidie paties, & semper mali per y[er]sum vetu[m] es, & semper per augmentum nouu[m] es.

XLV. Quod S. Gregorium scripturam Dialogos, quibus historia texeretur, capitulo recessum legit, non ita vero cum alias scriptiones ad eius estimandi in mentem venit, quae his Cicero, quae Plinius, sive alii in eandem sententiam scriptis prodidit. Omnis namque solitum esse negotiis oportere, qui in eafe exercete vult facultate. Cicero tradidit. Plinius itidem rogatus scribere historiam, eandem excusationem afferit, minime non esse fibi integrum id aggredi, nisi se cretum solitarium quo locum aliis liber negotiis petat, quod tradit ad Euriu[m] scribens. H[oc] autem votu[m] consideranda propositus, quo si minus forte omnes expelle numeros in Annalibus conscribendis quis inuenierit, excusat, quod nunquam mihi licuerit vel dicere viam vacuum ab intercurrentibus, absq[ue] alienis curis arque molestis, felicem albo signandam lapide, transfigere solitarium.

XLVI. Porro quod ad sancti Gregorii Dialogos pertinet, non tacemus eisdem à Zacharias Papa sive ex Latino in Greco[n]um conuersio[n]e, ita plane experientus Gracis Romanas merces, quas nescirent omni penitus impotra carere. Sed quid accidit? eorum postea eisdem postea aliubi poluerunt, vt Ioannes diaconus obliterauit: nempe, quod S. Gregorius germane sincere, secundum maiorum assertione[m] habet in fine secundi libri ipsorum Dialogorum, Spiritum sanctum à Patre Filioque procedere, coruperint illi textum, vt Grace dicere, à Patre tantum procedere, dempto nomine Filii. Sed audi Ioannem diaconum d: *Quo libros Zacharias sive a Ecclesia Romana Episcopus Graco Latineque ferme doctissimum temporibus Constantini Imperator poli annus ferme centum septuaginta, quinque in Graciam lingua conuerseris, Orientalibus Ecclesiis diligunt; quoniam agita Gregorius perueritas in commemoratione Spiritus S. à Patre procedentes, nomen Filii suorum radens abflatur, h[oc] Ioannes. Germani autem Latinii codices a loco ita habent: Cum enim confit, quae paracletus Spiritus à Patre semper procedat & Filio: cui se filius recessum dicit, vi illerat; &c.*

XLVII. Sed antequam de impotra Gracorum agamus, corrigendus est in primis ip[s]e Ioannes, dum annos ferme centum septuaginta quinque intercurrit ait à scriptione Gregorii usque ad Zachariam Pontificem, cum nonnulli anni int centum quadraginta octo. Quod vero ad impotram pertinet, vndeque confundatur & convincitur illorum Gracorum perueritas. Etenim non Latinum tantum Parres eius sententiae hoc tempore fuerunt afflatores, sed & Graci. Qui enim his temporibus luce plura claruit in Oriente Anastasius Sinaita Antiochenus Episcopus, ad quem plures extant eiusdem S. Gregorii Papae epistole, ista habet in libro primo de recti fidei Catholicae dogmatibus: *Rerum iste Spiritus ab ipso procedit, natus a Patre solo, sed & a Filio, quemadmodum ait ipse Dominus Paracletus, quem misericorditer nobis Pater, & nos: Si donec, multum tam ad vos, &c. Sed & hanc Graecis existimant Latinorum impotram, dum vident hanc sententiam circata & recitatam ab ipsorum homine, docto viro, Andree Enrico Colofensi in Actione septima Concilii Ferrarensis. Ex his, lector, extera cognoscere satis potes, & quomodo ipsorum obstinate mentes dignae sunt per manus sub Tauris.*

Ceterum ne quid de tempore dubites scriptorum à Gregorio Dialogorum elaboratos eos eis anno quarto ipsius Pontificatus, eu[er]sum saepe telificatione cunctum redditur, ita quidem colligere licet ex pluribus locis quarti & ultimi ipsorum libri, in quibus cum de p[re]missione facti, quod Vrbem depauperata est anno, quo ipse Pontifex creatus fuit, ante tremores accidisse, semper affirmat.

At secundo illa brevis, & otium illud haud omnino Pontificibus negotiis seriatum extirrit, ut dare hoc non ab eo epifilo docimenter inter alia alteriuscum quod cum Ioanne Archiepiscopo Rauennate, quod presertim Ecclesiastica[m] consuetudine nec tempore, nec loco decipit, sed patiente ferre solent. Extat ad hanc Gregorii correcione[m] responso Ioannis ipsius Episcopatus Dennisus, quod admodum anno non se excastra habetur non suo loco in veteri editione, sine titulo Ecclesie Rauennatis, libro decimo, epifilo quinquagesima[ta]ta. Vbi inter alia:

Recolo me, inquit, in finu arque in gremio sacrae scula Ecclesie vestrae Romane & nutritum, & Deo auxiliante procellatum. Et quod ausib[us] ego sanctissime illi feli, que ministeriali Ecclesiastica[m] transmittit, praesum[er]em oblati & proper circa conferuandam autoritatem, sicut Deo mensibus illi] nudrora[m] contra uniuersitatem mundanam existerunt! Et in fine: Quia ergo mentis pruilegia, que sim[us] & Rauennati Ecclesie à praedictissimum insulata sunt, pro maiori satisfactione suorum, in finu veteris libri secundum consecrationem dei corporis meorum tempora sunt nihilominus reperiunt: nunc vero in Dei & regis opibus, quicquid veritate cogita fieri solet. Quoniam ergo immissus Apostolatus Domini mei patre desiderans, quoniam amissus facilius obtineret, & quae ad sanctam missam parere curat, h[oc] Ioannes, ingenue professus vertitare, omnia nimirum pruilegia Rauennata Ecclesie esse collata a Romani Pontificibus. Ex quibus redigunt illi, quae per se debent ab Imperatori[bus] esse collata, quos alias suis loco redargimus.

Corripuit insuper idem Pontifex Gregorius diuersa ex causis diuersis & alios Episcopos, vt Felicem Siponiam, quod eius nepos Ruprum perpetrat[er]at: quod eius Episcopum redundare feciūt affirmit, quod eius insigne potest admittim[us] est: nam ait: *Expedi amissum tuum sua aliquis ad Deum predicatione consertere, & male ageres ad recrudendum removere. Quara nimirum contraheras, quae diuerso in repositu tui felice praestare, tua evidenter, qui a te eris, culpa monstrata est.* Insuper quod & hinc diffidat bona Ecclesie audisit, doas ad eam misit Noratus, qui Inuentarium, sive Breve (vt dicebatur) sine matriculis conseruent de rebus mobilibus eius Ecclesie. Redigit rufus eundem, quod clericum pro Ecclesie ab horribus captiūt non redemit: *Nam alde, inquit, & dormit ei, si de Ecclesia, cui militat, remedium nullum inveniat. Andream p[re]terea Episcopum Tarantenum ob concubinatum & nimiam in corrigendo seueritatem adhibuit puniūt. Damnum item Paulum Episcopum, in monachis ad penitentiam agendum manere voluit. k Relegit pat-*

GRACI CORRI-
PTORES DIALOGO-
RVM S.
GREGORI-
PAPA.
dilectio.
Vit. S. Greg-
orii. 4. 73.

GRACI
VETERES
ASSERTO-
RES RECETO-
RVM DO-
GMATIVM.

ur in occidente Agarionem Episcopum Liparitanum, qui tamen ex illa Ecclesia volunt accipere alimenta a. quod honeste cleui sum folute abicit. Ecclesiastica aliud plura rursum, nam sit b: Communitas siquidem sacerdotum de locis cultus adserens. Quod enim pro debito exigere, extitit.

Femina enim a Gregorio corripiendi e Episcopi omnes Dalmatiam quinque, ex quod vacante hoc anno sede Salentia ob Nauis eius Episcopi obtutum, cum de processu successori electione ipse Gregorius hand medietate sollicitus esset, electo e primis ab eiusdem Ecclae dicitur Honorato diacono, quem de crimibus obsecra Gregorius ipse innocentem absoluit: idem Dalmatius Episcopum Maximum quendam prauum hominem nomine Ecclesie deligeret, fuderat Metropolitam Episcopum. Hoc etiam Gregorius audiens, Apostolica fide alium quamvis eligerent, interfecit, ut ipsos redargentes.

Contra quos fratres reprobant, dini respectu aliud dicitur, carnales ecclesias, subi quod ad Deum pertinet et ad nos misericordia omittit, non emulans homini faciem reverentiam, sed postquam nubes reprobant, et obvicientes eorum faciuntur in nubes trahuntur, cum unicus supernus magis intutus, non per nos, sed post voluntatis suae electio, necesse habeamus ei ut certe fratres scripta transmittere, quibus ex iustis impensis apostolorum autoritate precipimus, ut nulli permissimur permissimur negram, quantum ad ipsas estimationes pertinet, Salentia cuncte manus missa impone, mihi quoniam in cuncta ipsa alter quam unius manu. Quod a contra hec quippe vel sponte reprobant, et a patre vestris, vel testamento agere: de causa in Damascorum & sanguine participatione prius.

Quod autem contra prohibitionem idem ordinatus Maximus e communicari fuit & ordinatus in absentia remansit, dicuntur sequenti, quo contingat. Apostolica fides vigorem, quantus esset, experiri audiret communis. Pendebat adhuc & electio Neapolitanus Episcopus quando res vocis curatorem Paulum, ex Gregorius litteris virginis, effecti tandem, ut fortius exigeretur quoniam de munere suo digno explendo causam litteris monstra g, deque conlocando monasterio Campania Abbatia mandauit. Misit h: ex a. Gregorii ad Achiam, qui canam Hadriani Episcopi contulit, hunc intercedere & accipitare transactum est. In die rebis cum Episcopis petratis.

Hoc quam circa hoc anno adhibuerit monasteris, monachorum que discipline, videamus. Discolos n. monachorum. Abbatemque post lapsum creatum digni est, etiam voluntate volant, at loco deponi: vol: etiam auferunt a laicis, aecclieis monachorum, ne quibus occasione consternatione facilius desinerentur. Precepit in tempore negotiorum obvianda subire debet per eum, etiam quod discipulus, in illa egredi monasteriorum ut occasione cogentur k: lapidis virginis actiones, etiam permodum habentias. Addidit item seipiens ad Maximum Syraculanum Episcopum, ne quis transcedens eum praeferetur Abbas monasterio, et quod transcedeatur ab ecclieis abbatibus eligentur, sed tandem responso.

Quod sequitur (ut vidimus) inquietus, non despatulantes & in variis afflictionibus positos consilium confundens inqubitorum opportunitatis pro facultate, etiam volit occuparam dominum florae Abbatum m, in super populi reddi parentis bona licet Ecclesie coligunt. Redargit Ariminenses, quod non consentiunt isto Episcopo. Presbyterum Mediolanensem, ut etiam incommunicatum mandat absoluti. Dedit litteras ad omnes Episcopos Italiz pro Armenio orphano genere nobis. Egit pro Episcopo. Fefito a fratre populo cōtempno pro Theodosia feminam aduersus Januarium Ca-

laritanum Episcopum scripsit ad fratos, ne eontra ipsius Episcopum, itemq; ad Regianum Episcopum pro Stephaniana feminam oppressa. Mancipa Christiana p; Naflae Indeo empta reddi libertari madauit, ipsi sum insuper puti, quod luci causa captandi, Eliae Propheta nomine exireflet altare, inuitans Christianos ad cultum Eliz. Infirmiter per pulchra q; feruntur obnoxiam, mortificam vitam amplexi cupientem, redimi Ecclesie pecunia volunt, ut voti compos offici possent. Cofixa debita, quorum causa filios habebat a creditoribus detentos, dissolui madauit y, patiter & auxiliatus est Petronilla concorsa vim passa. f. Aliis idem pro oppressis ad Maximianum Syraculanum Episcopum litteras dedit t, subueniente presbytero ob aegritudinem ab Episcopo pulso. Vetus praterce Iudeorum ancillas vel feruas ad Ecclesiastis fugientes eissem reddi u. Cum autem audiset, in angulo quodam Siciliae adhuc reperiti quoddam idololatras & Angelorum cultores, (que Iudeorum fidelis erat) loci Episcopum Eurychiton admonuit x pro eorum conseruacione strenue labore.

Bona praterce Ecclesie sic conseruari voluit, ut ramen pauperum ratione haberet praecipuum iusserit, ut apparatex episcopala data ad Psalchalem y & Domitianum & a. lios. At tunc bonum Ecclesie vindicetur arque defensione: obrie tam in his veritatis est, non anxi animo, ut qui p. accipie ad animas lucrandas, inde vero ad bona custodienda fecerint esse Ponificem ordinatum, sive aliquata causa de causa interium fibi diffimulandum portari. Nam audi quid ad Italiam Patriciam scripsit inter alia c: Illud vero quod episcopo producia resarcere in memoriam nostram excellente restitutio contendit, scripsit robusta, nihil con scandalo, nihil cani forali flagitu vobiscum vellatis de causis pauperum definire. Haec nosciphis meminimus, & sumus nostris, iuvante Domino, & cuiusdam litigio Ecclesiastica moderatione compescere, atque secundum Apostolicum illum sensum, rapinam bonorum nostrarum cum gaudio suspirare. Sed illud fieri vos volumus, taciturnitatem atque patientiam nostram futuri possit Pontificium in rebus pauperum praeddicantem non falliram, & facit Italica feminam Patria Potentissima in Sicilia sub Imperatoris protectione degens, ad ciuidem nominis religiosas feminas Confularies extant epistole scriptae a sanctis Paribus Ambrofio, Hieronymo Augustino atq; Chrysostomo.

Tenax exactor Gregorius fuit, ut pauperibus debita ab Episcopis redderentur, nempe quarta pars Ecclesiasticae praecipiuntur. Hinc ad Maximianum Syraculanum Episcopum illa habet a: Cognovimus namque de redditibus Ecclesiastarum nostra acquisitis canonicis dispositiōnē quartarū minime proueneat, sed Episcopos lacrimos tantummodo distribuire quartans antiquorum redditum, nunc vero quasita suis vīsib; retinere. Quam rēa prauam subintroductamque conseruandam fraternali tua viuaciter emendare solum, &c. At de qua rēa tercia pauperibus debita superius diffusus actū est quinto Annūlū tomo. Quod rūfūlū ad bona Ecclesie pertinet, curavit hoc anno, ut fuita Ecclesiastū dinērāt uva, & in Siciliam dedit, diligenter inuestigarentur b.

Qui laborantes pro bonis Ecclesiasticis digna mercede manuari voluit, si ea curantes mercenarii minime effent, eos gratis donis facis dignati coequuntur hoc anno Dinamium Patricium curantem patrimonium S. Petri in Gallia aliquo cīnī modi munere honerifauit, cui haec levipit inter alia c: Transfinis autem B. Petri Apofolo benedictio, nrae parvalem, cu: catena eis beneficia sunt inferi: que illuc quidem ad tempus ligauerunt, sed vestra colla in perpetuum a peccata solvant: Per quatuor vero in circuitu partis de B. Laurentio critica, in qua perfringunt, beneficia continentur: ut hoc, rbi corporis illius pro veritate crematum cī, vestram mentem ad amorem Domini accendat, haecenus de sacra munericibus. Porro hūc illum puto esse Dinamum degentem Massiliæ, virum clarissimum, Venantio Fortunato amicitia coniunctissimum, ad quem extant eiusdem Fortunati scripta carmina diquem & rectorem fuisse Massiliæ ciuitatis, Gregorius Turonensis affirmat e.

Sub hac item undecima Indictione scripta appetit Gregorii epistola ad Petrum subdiaconum curantem Si-

cilius

a: Idem l. 2.
ep. 36. Ind.
11. & lib. 2.
ep. 8. Ind. 11.
o: Idem l. 2.
ep. 44. In. 11.
p: Idem l. 1.
ep. 37. In. 11.
q: Greg. l. 2.
ep. 39. Ind.
11.

z: Idem l. 2.
ep. 55. Ind.
11.
t: Greg. l. 2.
p: o. Ind. 12.
t: Greg. l. 2.
p: 12.
u: Greg. l. 2.
ep. 49. Ind. 11.
v: Greg. l. 2.
ep. 6. 6. In. 11.
L VII.

y: Idem l. 2.
z: 21. 19d.

11.

CURA RE-
PVM TBM.
FORA-
LYMMON
ANXIA.

z: Idem l. 2.
ep. 58. Ind.
11.

L VIII.

a: Greg. l. 2.
p: 6. 6. 6. In. 11.

b: Greg. l. 2.
p: 11. 12. 13.

L IX.

SACRA-
MYNEA
AD DINA-

M. V. M.

MISSA.

c: Greg. l. 2.
p: 33. Ind.
11.

L X.

d: Fortan,
car. l. 6. ad
finem.

e: Greg. Tur.
l. 6. c. 11.

L XI.

L XII.

L XIII.

L XIV.

L XV.

L XVI.

L XVII.

L XVIII.

L XIX.

L XX.

L XXI.

L XXII.

L XXIII.

L XXIV.

L XXV.

L XXVI.

L XXVII.

L XXVIII.

L XXIX.

L XXX.

L XXXI.

L XXXII.

L XXXIII.

L XXXIV.

L XXXV.

L XXXVI.

L XXXVII.

L XXXVIII.

L XXXIX.

L XL.

L XLI.

L XLII.

L XLIII.

L XLIV.

L XLV.

L XLVI.

L XLVII.

L XLVIII.

L XLIX.

L XLX.

L XLXI.

L XLII.

L XLIII.

L XLIV.

L XLV.

L XLVI.

L XLVII.

L XLVIII.

L XLIX.

L XLX.

L XLXI.

L XLII.

L XLIII.

L XLIV.

L XLV.

L XLVI.

L XLVII.

L XLVIII.

L XLIX.

L XLX.

L XLXI.

L XLII.

L XLIII.

L XLIV.

L XLV.

L XLVI.

L XLVII.

L XLVIII.

L XLIX.

L XLX.

L XLXI.

L XLII.

L XLIII.

L XLIV.

L XLV.

L XLVI.

L XLVII.

L XLVIII.

L XLIX.

L XLX.

L XLXI.

L XLII.

L XLIII.

L XLIV.

L XLV.

L XLVI.

L XLVII.

L XLVIII.

L XLIX.

L XLX.

L XLXI.

L XLII.

L XLIII.

L XLIV.

L XLV.

L XLVI.

L XLVII.

L XLVIII.

L XLIX.

L XLX.

L XLXI.

L XLII.

L XLIII.

L XLIV.

L XLV.

L XLVI.

L XLVII.

L XLVIII.

L XLIX.

L XLX.

L XLXI.

L XLII.

L XLIII.

L XLIV.

L XLV.

L XLVI.

L XLVII.

L XLVIII.

L XLIX.

L XLX.

L XLXI.

L XLII.

L XLIII.

L XLIV.

L XLV.

L XLVI.

L XLVII.

L XLVIII.

L XLIX.

L XLX.

L XLXI.

L XLII.

L XLIII.

L XLIV.

L XLV.

L XLVI.

L XLVII.

L XLVIII.

L XLIX.

L XLX.

L XLXI.

L XLII.

L XLIII.

L XLIV.

L XLV.

L XLVI.

L XLVII.

L XLVIII.

L XLIX.

L XLX.

L XLXI.

L XLII.

L XLIII.

L XLIV.

L XLV.

L XLVI.

L XLVII.

L XLVIII.

L XLIX.

L XLX.

L XLXI.

L XLII.

L XLIII.

L XLIV.

L XLV.

L XLVI.

L XLVII.

L XLVIII.

L XLIX.

L XLX.

L XLXI.

L XLII.

L XLIII.

L XLIV.

L XLV.

L XLVI.

L XLVII.

L XLVIII.

L XLIX.

L XLX.

L XLXI.

L XLII.

L XLIII.

L XLIV.

L XLV.

L XLVI.

L XLVII.

L XLVIII.

L XLIX.

L XLX.

L XLXI.

L XLII.

L XLIII.

L XLIV.

L XLV.

L XLVI.

L XLVII.

L XLVIII.

L XLIX.

L XLX.

L XLXI.

L XLII.

L XLIII.

L XLIV.

L XLV.

L XLVI.

L XLVII.

L XLVIII.

L XLIX.

L

CURA EX-
ACTARE-
RVM TEM-
PORALIVM.

a Greg. lib.
15. ap. 10.
Ind. 7.

TENVIS
SUTELLEX
GREGOR.

LXI.

b Greg. lib.
15. ap. 11.
GREGOR.
CVSTOS.

LXII.

COLLA-
DEPS BO-
NARVM
LITERA-
RVM CUL-
TVS.

c Greg. lib.
15. ap. 12.
Ind. 15.

d Greg. lib.
15. ap. 27.
Ind. 23.

LXIII.
SYNODVS
PICTA-
VIENIS.

ciliae patrimonium, quæ quidem non suo loco posita ha-
beatur, sub Indictione septima collocata: verum cum ab
eo tationem proxime præteriorum Indictionum nona
arque decima exigit, viisque sub undecima eam data
eis Indictione alteri posse videtur. Multi iplicia habent illa
negotia quam diligenter inserviantur: vt admiratio
sit dignum, tam diligenter priuata negotia ab eo esse
curata, qui publicis pene obrutus mergeretur. Sceretna ad
eo folterer inuitum, qui contemplando coletitia, celestis
prospicere appareret. Habet præterea lepida qua-
dam, ex quibus aliquid tamen hanitas utilitas, dum
potest multa obseruatione dignissima, hæc de multis ab eo
iumentis habet: Præterea ynum nobis caballum misserum &
quinq[ue] bonus agnus transmissus. Caballum illum sedere non pos-
sum, quia miser est: illo autem bonos sedere non possum, qui agni
sunt. Sed petrus, vt si nos contineat difensio, aliquod nebus condi-
gnum deferat, hæc ipse: qui in eleemosynam largitione
etiam solum existens, et genitimus in iis, quæ ad huius
corporis vium spectarent, esse voluit: nam vel absque equis
stabula possidens, vel nonnis, ex Sicilia ad eum
matrie percutiebat. Pontificis tamen dignum, vt videas
pauperis fuisse cultorem, vt tamen facer dotalis decora-
tis effet tenacissimum. Hæc autem specienda proponimus
adulterios eos, qui Pontificium decus rotum collocat
in regio apparato: quo si vel minimum carcer, immixtus
penitus purant Pontificiam maestram. Sed cum & hoc
non negligendum putemus, Apostolicum tamen splen-
dorem coelestibus, magis intelligentiæ radis, & di-
uisa presenti, quæc assilens iniquitas, coruca ful-
gibus, illustrari super addito nito & virtutum: cum
lcamus pauperes lepe Pontifices extores Regibus
imperiale, & Imperatores potentiissimos infensae, acq-
ad peccantium huni quoque prostrasse.

Ad postremum autem, vtrebus gestis S. Gregorii anti-
huius finem imponamus: quæ de statu suo ipse scribat in
epistola ad Naricetum b. hæc accipe: Petro, inquit, vt mihi
sufficiat, quod episcopis tuis sub braciatate respondens: quia tantum triv-
ialationis premer, vt mihi nege legere, neque per episcopias multa
loqui licet. Hoc solus tibi breviter dico, quia oblitus sum mandu-
care parentem meum à voce genitus mei, hæc ad Naricetum Patri-
cum Constantinopolitanum agentem, quo cum d. Constantiopolis effet, magnam confuetudinem continxerat,
similique cum eius domesticis, de quibus in fine: Omnes,
qui vobis/sem sunt, mea pars vice/latrari. Domus Domini salu-
tes mea dicit eis minime reprobare, quia cum sit Latina, Greco mali-
scripta, ex illis namque ipsa fuisse videtur nobilissimus Ro-
manis, qui ob barba cum infestationem ex Vibe-
garum Constantinopolim.

Sed quid tibi vult Gregorius ve b' illis: Minime respon-
disque cum sit Latina, Greco mali scripti? Attende, quæto,
quantam sterilitatem bonarum litterarum secum vexe-
rit, si id in Italia bellorum mortis (quod secum illas
attulit meminimus) ita ve hand in promptu esset facile
reperi, qui vtrinque lingua penitus esset. Certe quidem
de ipso testatur idem Gregorius alibi, Græcas litteras
minime caluisse, cum aut: Quoniam in multis occupatis, quæ-
nus Greca lingua nec inveniuntur, tam mea vestra index resul-
&c. &c. et ad Anafatum presbyterum de cōcētione, que
intercedebat inter ipsum arque Hierosolymorum Epis-
copum. Sed eadem infelicitas Constantinopolitanum
quoque vibem vexabat, vt careret illa homine, qui lati-
ne scripta posset perficeret redire Greca lingue: nam ad-
cendens, qui supra Naricetum inferius habebat d. Quod
vero scribit, vt excellens in sapientia domine Gordio, & sanctissime
filiæ eius domina Theophila, & magnificus carmen hominibus
domino Marino & domino Christiodoro scripsit deinceps, eo que ali-
quid de anima sua adserere: bene fit dæcūsma vestra magnitudo,
qua hodie in Constantinopolitanâ cimitate, qui de Latino in Gra-
cum defacta bene translat, non sunt adam cum verba confidit,
& sensu minime attendunt, nec verba intelligunt, & sensu
frangunt, hæc ipse.

Hoc eodem anno, qui & numeratur Regis Francorum
Childeberti decimus quartus, conuentus Episcoporum
Pictavi in Gallia celebratus est duarum regia-

rum monialium viuenteram prouinciam illam communi-
uentiam causa, cum & aliam ante eadem occasione o-
portuerit Synodus celebrari: de virisq[ue] his memini
Gregorius Tironensis pluribus. Dux namque Franco-
sum Regum filia, Chrodielis filia Chariberti Regis, &
Balina filia Chilperici, sub S. Radegunde profecta virgo
nitatem & monachicam instituta sub regulo S. Caesari Epis-
copi Arelateni, post obitum eisdem S. Regum non
patientes ab Abbafilia Leuboutaria regi, cum ipsa prima
tum ambient facta seditione, extra claustra erumpentes,
foras egredit, secum traxerunt quadrigam & amplius
virgines & praetextu, vt Reges Francorum adirent, & quod
male tractarentur ab Abbafilia expulsiarentur. Sed vide
furem frumentum nullam locorum & temporum ra-
tionem habentem:

Venerant (inquit Gregorius f.) p[ro]ficiuntur ut illam
villam equi beneficium habuerint, unde ambula & sati exsurgit, id
est, consumptus, exeat: ed nec videt alimenta vana ex iusta
quisquam præbuerat. Acceserunt enim ad vires nostram de per-
moto primi: ex eis enim plausus magna, sed & via dissipata erat, a
summa incrementate aquarunt. Sed omnes difficultates ce-
sus furor minime considerauit, & oblinio temere
superauit. Expectato autem æstu tempore, Chrodielis
ad Guntherum Régem profecta est, sed nobilis
gens, nisi quod munierat donata & cœsifit, rediitque Te-
sonicum interim ex feduca virginibus complices la-
gate. Regesque vero Pictavi due cum armari fastigio,
et intra S. H. Iarli basilicam continuo, indeque armati
nos nefandissimos homines ad innundandum moni-
mentum miserant, atque Abbatissam vinculis alligandam,
quod & factum est.

Cum vero hoc ageretur (subdit Gregorius g.) Gundobadius
Episcopus Burdigalen[sis], adiunctus secum Nicasius Ensignius, &
Saffaro Petragore, ac p[ro]p[ter]o Morones Pictaviensis Episcopi, et quæ
hunc urb[em] metropolitam effet, sed abbas S. Hilarii alumnus argu-
bit p[ro]p[ter]as, & in monasterium redire coetus. Sed cum illa re-
natione relictarentur, & hic cum reliquo: recta episcopalem superiori
nominatione, uti excommunicationem indicaret, exsurgit turba multa
ri, nam praefatorum tant a eos in p[ro]p[ter]o S. Hilarii basiliça cœd multa-
uit, et currunt plus impetuose Episcopum vix compungere posse.
Sed & discorsi & reliqui clerici angustiæ p[ro]p[ter]as, cum ejus ab op-
ribrio basiliçam sicut exegisti. Tani immensus enim ei: & exinde
diabolice cooperante, p[ro]p[ter]as obfederat, vt credentes e[st] loca sancta, ne-
p[ro]p[ter]is Vale dicentes, vnde quisque per viam, quam arripi patet, res-
derat, hæc in Episcopos. Subdit vero factio frumenta
Chrodielis: Ex hoc, inquit, Chrodielis ordinatus elegerat
monasteri p[ro]p[ter]as, & quoque de nomine, p[ro]p[ter]is arripi patet,
sed plausus accedens affectus, non gratia sed ratiōne celatur, non
monasteri p[ro]p[ter]as ingredi, Abbatissam de novo præstabilitur.

Cum autem Episcopilli, qui conuenierant, easdem
contumices & factiosas formidas a facie communione
suspeditissent, de his literas dederunt ad alium congre-
sum Episcoporum, qui apud Guntherum Régem
collecterant: qui & ad eos has litteras tyndidere, pro-
p[ro]p[ter]as quæ ut ip[s]i facta effent b.

Domus semper fuit ad ipsa Apostoli a se dignissima Gundobadi
et Saffaro, Saffaro, Marones, Aethernus, Symphorus, Ambaras,
Hesychius, Agricola, Verbius, Felix, Veranus, Item Felix, & Xer-
beramus Episcopi.

Littera de vestra beatitudine tantum reverente munio de velha
sophilate ganis, exceptim: tamens de iuria, quem ut perire
signasti, non modo marce affligimur, dum & regula trans-
condit, & nulla remittet a restringere, exstat. Sed quia infatu-
monas, qui de monasterio bona memoria Radegunde, infatu-
diabolo, fuerunt digressi, quod nullum à vobis acquiremunt cer-
tationem audire, nec nostra monasteria sit festa, de quæque fa-
rent, voluerunt reverti, insuper basiliça donum hilarii p[ro]p[ter]a
frumenta reverentur, qui monasterio intulisti: quæque ipsa a com-
muni gratia vobis fuerit suspenderet, ac per hoc noster excedeat
discitatam elegit consolari.

Igitur quia optimæ vos monachis statuta canonicum percepisti a
regula plenitudinem contineare, vt qui in talibus exsibit rite

Abbatissam apprehendunt, extrahunt, & in effusione iuxta sancti Hilarii baptizant in loco, ubi Hispana metropolitane habebat, recurrunt quod ad officium custodibus: ne quis viuum captiuo preberet auxilium.

*Exinde nocte subobscuris aggressi monasteriorum, cum nullo fulge-
re accensi lumen poterant, extracta propter noctis copia, que
omni luce tenua fusa remanserat, ignes incensu: factaque
pharao magna, ex hinc incendio cunctis monasteriis suppellebilebant
aspergesse, hoc tantum, quod ferre non poterant, resineantur,
huc autem gesta sunt ante formam des Paschae. Catane Episcopus
Praecantibus Moretus haec emissa granger ferret, nec valeret
seditionis diabolorum maiestate, nisi ad Chirostolem, dicens: Re-
linque Abbatissam, ut in ob duabus in hoc carcere non retemeretur: a
duo non celebrabat Pascha Domini, neque baptizatum in hac vi-
re belli catechumenos obsecravit, nisi abbatisa a vincula, quo ren-
tur, iudeat ab aliis. Quod si nec sic voluntates, et illi cum cunctis an-
serent cam. Hac co dicente, statim Cibordienses percussores depon-
unt dicens: Si cam violenter quis aspergit tentauerit statim eam gla-
dio perirent. Adhuc autem diebus illis Flavianus niger Domini
in ordinatu: cum epe Abbatisa S. H. I. artis ingressa habuit, et absolu-
vitur.*

*In eis tempore fuga, barbarismus ac folie celsus et caen-
sum legimus, ne exhibegit, qui delicat et gau-
deatur, et amans cum ad huiusmodi fata, si veri-
tatem considerat, que sunt ipsa stylis subiectae, miseri-
tum deum, quia Otor et a deo vere illi dicaretur
et anima sua ferre, sed quia reuia soror, libenter est
et. Pano enim epistole haec apponuntur subsec-
tione.*

reptoribus Ecclesiastico-pastoralibus prefatis. Causa vero
huius reuocatoris audet adlatum. Amator vero Syagrius
meritorum datus. Culter velut Venerabilis* peccator famulante
ad latum reuocari. Parvus Episcopum reuocare salutem. Fennius
qui fuit latere prefatus. Haud illius atque amator
latum datur. Itemius atque sedis eius Berberianus
meritorum datus prefatus quatinus autem Ecclesiarum hi
mam Episcopum hoc non exprimatur, repertus tandem his
propositis vobis Abbatum Episcopum Lixoxenium
de condam Gregoriansage b) huc potius eisdem no-
men Episcopum Logi-Junensem, ad quem exsancti
Gregorii Patrum litteris. Hefchewi sive filio Enrico

Nodum plane invenimus hoc, quod elegit diabolus ad vexandum Ecclesiam, quo in igitur affligit factos Episcopos, quibus ad huiuscmodi continentis in regulari obliterantia discolas nobiles moniales manus opis aquae ostendit incurbit, quam in uniusculo grege custodiendo. Sed habet expiditum ex his originibus competenter fontem, vide loquuntur tanta delectu[m] mala, & conivit-

At quia fationis doctri*n* Megera altera Chrodiel
dilemmatoribus hic sic die censam audi Gregorium,
ut & *Cosmopolitana* scandalum, quod ferente abhōlo in mona-
sticorum vestimentis, ut amplior in quoque imputacione con-
spicitur. Et Cariocca aggregata sibi & iuxta *Symonii* humi-
cristianis destrictis, fugient, & religiorum criminum reis in se-
cundum ordinem etiam ex parte, ut urtantes molem in monasterium,
deinceps in se extrahant. At illa *Urbis* sanctis venienti-
alium Cruci simul & deportari populus: gravata huc
venerabilis polychroia palma & palma vel etiam festuosa auxilio.
In primis vero, ut in anno, cum armis huc illucque regare
intendebat, ut per eum in introitum in etiam uirum, re-
miserunt super omnium ante arcum sancta Crucis. Tunc
ad eum etiam qui ad hoc felix patrum atrium ageret suos fuerat,
inveniuntur ad eum tandem, ab alio & tunc credo alcina prouidentia
ad eum pervenienti: profunde vero usq[ue] fagula, sola de-
bet, quod leviter emerit animo non expluit. Interea de-
cepitur cum alii sororibus nulla alterius: quod erat ante
domum, extolo certe. Abbas enim operis. Sed re-
miserunt gladiis ac leuibus, sive a refe. & pene san-
guinem manu Lemuris, apprehensam Propositum pro ab-
bas datur, et cum non interminuimus, a capite soluta
est ab aliis, & sicut vocant, tandem Hilaris inter minu-
scula: nunc tuas totam causa demissi mala, & extorquere
scandalum: nimirum dum nobiles poteris que homines
filias suas inuicias licet detrahunt in monasteria tanquam
in carcere, vbi infelices ille qua possunt via, cum in lib-
ertatem carnis, causis facili in curam dolent, sed vindici-
cari laborant, hos gravissimos concitant fluctus, quibus
vincluerant communique ac percutiunt Ecclesiam, Ita
plane ut vidimus: June accidit, quod Franci omni Reges,
qua filias ex concubinius genuissent, ad S. Radegundis, ut
moniales ibi efficerentur, mitice confinebant: sed quie-
fuerat lex Regibus orta, hand p[ro]p[ter]e inferioris nobili-
tatis feminae se esse subiecta, eu[n]dum in bas concitate
Adhuc forte excedens speciar, quod dicta momento or-
acula e[st] ne texit quis cum linea lanam, vel dupli laci scionte
agrum ferat. Si est enim certum redire in terra scandalum
virginis chonis, que diuina afflitas p[re]teri. Deo fe-
cante oblatione libera arque spontanei mancipantes ad
fentendum ipsi in monasterio: tra contra, que inuita, si
ue parentes blandimenti vel minis vincuntur: votu[rum]
vinclis, & clauduntur veluti carcere in opisthori, paradi-
sum ipsam in infernum conseruant, fed in nobis cunctis
misericordiis sed tragedie huius reliqua prosequamar, quo-
modo feliciter vnius feminae causa vinclera Gallie fasti-
gantr. Perg enim Gregorius:

LXXX
SYNO^{DI}
PICTA
VERB
COAS

三

XXII.
VR. SVM
IVLA-
NT MO-
ASTE-
VM.

XXIII.

XIV.
DE BRO
LIANT
RASTE-
RVM
SEA-
M CLA-

XV.

Quoniam Pontificis condamnata pretium, ut scilicet ars vel bapti-
mum, ne vila statim hoc imperatores vox populorum: atque re-
gulus Childebertus, ex quod rite facimus nec possunt, nec inferint,
autem Ordinatio afferre ad intercessum suum, ne a suis interfe-
riat auctoritate, sed intercessum ei etiam cum ei tractari quid ex hoc datus in-
telligatur, quod aliud eradicari, ad populum beatu Radegundis
regum frorum monasteriorum vocaverunt, & scilicet crevante nubil-
itate, & nocte, sed per se pauc intrantes monasteriorum coperni,
& de domus regis, ut sedulios illos in publico representa-
rent, nubes asperges, & contra Regum praepcta maga arma-
triorum, & si fugit, vel lancea contra Camerum & plicem in-
digantur: hinc denus egerle ad audientiam publicam,
cursum Crux feralem satyramanum eccliae, & ad in-
trants aduersores, & ad eis, qui postea refutare coacte sunt in
castra.

Quoniam ut capitulorum agniti saecularibus, nec refrenari, sed inge-
nius magis in omnibus, non in aliis discutient, sed Abbatissam pro-
verbiam patrem aut quod male directione fuerat, emendarent;

et nubes ha facere, sed mago de eius intercessione traharent,
et aperte hoc profecto, referunt a nobis & recentis canonibus
non est aquilum, retia, & pugno dignam agerent penitentes
cum amissione priuari, & Abbatissam loco suo permanensuram
castra.

Quoniam in vestigatione, post ad Ecclesiastici pertinet
etiam, excepit canonum, absque personarum aliqua
capita legem percepit. De cetero, quod de rebus monas-
terii abbatissam chartarum dominorum Regum parentum ve-
tora de loco sibi regum est, que se habere professi sunt, sed no-
naturam nullatenus erant voluntaria redire: qualiter
intra leviterum Principum metropolis aeternae permaneant, ad lo-
culationem vestra patitur, atque potestat illi, autoritate
magis informari: neque ipsa ad locum, quem tam impio &
malitia defuerunt, ne peiora proueniant, vel redire conce-
da, sed permitta etiam aforare: quatuor bi in integrum,
piscis Domini, restituenda Catholico Regionem concordia
universitatis religio: ut flatu confraternitatem tam Patrum,
nam canons vel profectus ad cultum, velb propugnat ad ful-
lum. Credo in Dominum alat, regatque regnum in trecento pro-
pria, ritu, contra beatum, huncilque de Synodali i-
ncorpore ad Reges Francorum: neque tunc Synodi
Fuldae ea de causa a Francorum Regibus connoto-
ta. Sed quod de furiis anathemate condemnatis audi-
torum:

Post haec, inquit, cum enioso iudicio a communione saecula-
ris, nisi etiam in monasteriorum restituta: he ad Con-
cordiam pertinet, absentes malum super malum, de-
monstrans, ut Regis personam quasdam, qui non solitus cum
nullis, sed etiam quasdam, verum etiam ad inimicorum eis
conspicuas numerus deportarentur. Quod audiret Rex,
neque enim multa adducere: sed come discepit, quidam, immix-
tus in eis, absconde missi sunt, hanc eis de Gregorio
Papo accepta hoc anno, qui numeratus decimus
quartus Childeberti Regis, ad annum d. Atimum quin-
tum enim propragia a filio, ex ciuitate Gregori scriptis
aperte. Quoniam duxit excedere anno legenti, colle-
gitur. Mense Concio, ventian perentes, ab Episcopis
non solitus, suo loco dicemus. Quo patitur anno con-
spicuas. Episcopos ad dimidiam causam
conducunt contra Teradam illumitem forminam, idem
Gregorius tradidit.

Eodem quoque anno, perentibus Francorum Regi-
bus, datum legitur a fundo Gregorio Papa priuilegium c-
onstitutum in loco Medardi Suevonenon in Gallia: ita e-
stum finis eius legitur: Datum septimo Kalendas Ianuarii, an-
no incarnationis Domini quingentisimo nonagesimotertio (ita
notescit habens, & non negligi posse, ut recent
abecedario) vero nomine, inductione undecima. Sed adver-
sum est, subscriptum Episcoporum & Regis Franci-
orum Theodosii haud congrue his temporibus: li-
quidem complantes Episcopi, qui subscripti reperiuntur
putantur abesse annos creare inolcanum, veluti inter
alios videlicet quis diceret omittamus. Augustinas Epis-
copum Cantuarie, & Mellitus Londoniensis, quos
conducunt neque hoc tempore profectos esse in Angliam,

Annal. Ed. Tom. 8.

quo etiam neque Theodosius tegnabat in Gallia, sed
Childebertus, ac Guntherinus. Quamobrem in eam
inducor fentiam, ut ea subscriptio postea adiecta fue-
rit. Est autem eiusmodi priuilegium hoc exordium: Pre-
dictissimus Lapidus in diademate Christi merito reverentibus, o-
mnibus sanctis Dei Ecclesie membris, quorum uniuersale caput est
Christus, Gregorius luet S. Romane sedis pontificis sublimatus,
humilius tamen servorum Dei seruum, &c. Ita quidem ipse
(ut probetur postea in litteris danis ad Ioannem Constantiopolitanum Episcopum) refutat nonne Uniuersi-
tatis, quo deorum inclinaret, quid illud indignissime vif-
parat: cum tamne re ipsa iure Pontificis uniuersalis vtatur,
precipiens eodem decreto Episcopis omnibus asque Re-
gibus. Sed & quomodo id profiteatur, ex eius verbis audi-
di, quae habet inferius: Caput, inquit, monachorum tatus
Gallie constitutus, nulliusque dictum patimur subfice: sed velut
hac fides Romana Speculationis suam totu orbi inducit, & novas
confundet, nulli subiecta videatur: ita presu locis, remota omnia
confundet, perfida regum Antiphona. &c.

* confus-
tudines.

LXXXVI.
POEMA
TRIVARIO
NIS COM-
MINATA
REGIBVS.

Greg. VII.
lib. 8. ep. 2.
& fol. 1. 4.
ep. 1. & 2.

XCVIL
INGOBERT-
IA REGI-
NA DREV-
CTA.
e Grec. Tur-
kof. Franc.
lib. 9. c. 28.

XCVIII.

Greg. dial.
lib. 3. c. 37.
SANCTVS
PREBVT.
OBITUVS.

LXXXIX.

D
catis

CHAGANUS
ASARM
IREMPT
IN THRA
CIA.
a Nicph. E.
18 14.13.

catis rebus Perficiis, restituendo per Mauritium in regnum Cothoe, vettenda fuerunt arma aduersus Abares subduce Caiano fuit Chagano Thraciam invadentes, de quibus istius Nicophorus a. invenit vere, translati ex oriente cepit, Mauritius fuit ante soluit, & modis impedimentis interuenientibus. Archalium contendit: eo namque excorvare velle Abares audierat post autem illam mactam & elephantum spectaculum, multorumque talentorum auri largitionem: que illi imperator pacifici complicitando ratus, perentibus tribus. Ad prius peribum, quam nunc Heracliam vocant, cum quidem in terrae plures & in maximam tempestatis procclam inciderat, venit. In qua urbe Glycere martyris, qui ibi eae sacra magnifice construxit & honoratus, debutus religione perfoluit. Et gravis quiddam a barbarorum excorvibus pellus exercitus. Dixit in Europa Procreatore, inde in eum imperium suum extulerat ei reverens. Alarum vero & Slavonorum gente, istro traxero, sub Chaganus Hamm militantes, thracliamque percurrentes, & omnia possim diripiunt & quae ad Heracliam pertinuerant. Quin prope Duci Turali & continuo, Didymothorium quoque fratre agnate ceciperunt. Eorum impetuosa arte & consilio pellit ad Imperatoris inbolum: qui se clausa infra illa in eorum sedis expeditissime futurum annulauit. Quod res mecum illi ingenuo misere, & vel inimico ad sua redire cogit. Post quorum diecissim Imperator ad transiit Ipsi, ne rursus barbari facili in Thraciam excederent, forma muliere profida colliguntur. Priscus autem Byzantium reversus, de manibus accusatus est, & militiam harum copiarum prefecit, ut duxi et abrogata. Petrus Mauritius fratrem. Vixit cum & in milite praeclarus ex fama Imperatoris geret, adempto illi magistratu, eodemque prisco reddito, domi apicente. Ita quoque hoc anno, cum sanctus Gregorius Papa de reliquo Prisco in gradum pristinum congaudens & salutaria monitaria arti, sita ad ipsum scriptum mente Iulio b.

*b Greg. B. 1.
ep. 1. Ind. 11
XC.
S. GREG.
EPIS. AD
PRISCUM
MAGI
STRVM M.
LITVM.*

Sicut estis cursum re aciter attendamus, nubil in eo firmos nibil invenimus blandi, sed quendammodum modo per plena, modo per aspera gradatur, sicut nubes in hac via manentibus nunc propositas, nunc occurrit aduersitas. Denique alterius nisi si succedunt temporis, & omnia se vice confundunt. Num nequa emissa in hor mundo mutabilitati ira confundit, nec elevari proferit, nec frangit debitos adiuvi. Tota ergo mente ad illam noscendum contulisse, ubi quicunque illi firmum permaneat, vix non mutari aduersitas proponit. In hac ergo vita nostra Detinopotes moderansur amico agitur, & vel prosperitatem aduersitas, vel aduersitatem propositas subequatur: quatenus & humiliari deflatur, quicunque elegante flore, & iterum exaltari aduersitatis memoriam quasi humilitatis anchoram in mente tenetam.

Non in beo ergo Creatori nostri ira illi deportanda, sed gratia, per quam doceimus, ut cum donante seruum verum, quanto humilior enim est. Quia igitur perfectius vos dominorum gratiam auctore omnipotente Deo reparare cognoscimus, magna pro verbis exultatione gaudemus, optantes ut vitam e vestrum venientium gubernator & bonus semper praestitibus fuisse, & ad gaudia perpetua extendat. Hac vero ideo loquer, quia molitus ver illico, arque ne a vobis diligit. Sed hoc quid me diligitis, in laudem praestitum. Sabianum dicatum demonstrare, ut vobis vix regere, regis patricius consuepat. Vir autem gloriosus Celsus priscus landom regi arum in Romanis paribus exiit, quem vobis excellens paternus dilectione commendo, hucque ad Priscum Gregorius.

Sic igitur reuocatus Priscus ad ordines militares magna prædicta recta, inox barbarum Regem Chaganum adserfiantem fensit, & annem trahere impedirent. Quomodo legationem pacis mittebat, tamen persuasit. Sitque iherolomus malitiam (inquit Nicophorus) e virum oratum, legatatemque & prædicta multe excellente, ad eum misit. Qui cum barbarum frontem maxime & superbiem ac verborum fuit excedentem nationum enim omnium dominum & esse minimebundum certabat, post, veteris quedam narracione barbarum legatis leuis tumorem, ingratuens. Aut Chagano, veterum & veterem orationem. Seofit uero Agapitorum Rex id est uia admodum & felix plurimas & maximas fortis subiectis nationes, atque ex eo forcepsa in proterram arrogatissimam oblitum curru fuit ac compellitudo pretiosissima. Lepidus ornatus fieri fecit in quo confusa, queror ex densis Regionis curru, qui cum tria absent, rego illi imposito junxit. Hoc

XCI.

a Nicph.
B. 1. 19
THEODO
RE MEDIC
LEGATIO
AD CHA
GANVM.

viro cum sepius fieret, & celebri quedam flego, die, ex quam ipsa Regine virus exstinctus conseruus continuo retrofringetur, & rotu subtilitate intueretur. Seofitque cum, cum re grata tam frequenti oculo in rotam conseruit, percontactero reflexus ferunt. Cum si pugno admiror rotam, cum eam inflabili modo ferri, atque aliis litteris volvi, & nunc quidem subtilita deuincit, rursum autem densissima sublimis antea confusa. Seofit vero vbi dictum est nolle, statutus ne illi pollicis currum traherentur. Barbarus vero subridens, satis se pacem, impetu inveniens, & Priscus ex protransi bonum posterior partem, maxima queque concedendo dedit. & se Romanum ditione cedere (Romanum namque id solam esse) signifauit. At barbari Romanos armis & uerbis id amissi respondit. Et cum Chaganus ad hunc modum fuisse, cum Priscus ex parte, haec fuitus de Chaganus & Priscus liberataque Europa ab incursione Barbarum cum viis Picti, tunc vero eloquentia Theodoreni medici, ad quem plures fanum Sancti Gregorii epistole, & inter alias illa operis recitata, qua persuaderet cum Mauritio agere, relata imprimi legem abrogari. Quod vero ad tempora ratione spectat, errore vides potissimum a Theophane, quod ista de Prisco contingenter anno Mauritius Imperator terciodecimo, cum ex litteris recitatis sancti Gregorii plus hoc anno restitutum confit, dum adiuncta est, circumdat Gregorii Pontificatus annus, cuius hoc anno quartus incipit mensis Septembri. Quomodo vero Piusus cum Commentario, rupto fratre, eudem Regem vicevit, si loco dictum fuit.

Quod autem nuper mentio facta est de Mauritio Imperatore visitante Heraclæ ecclesiam S. Glycere, hic opportune quid his diebus illi accidet, ex Nicophoro referam, rem sane memoria dignam: ait enim de Mauritio vero abf. erit si celeberrima martyris ipsius miracula, neque Euphemius, de qua dicti iuribus intercesserit, admittenda Grecor. & ipsius martyris miraculorum conseruato. Vir quidam, sa Paulina nomine erat, obsecro loco natu, in bonis autem disciplinis admodum educatus, magnis in impostura & maleficiis latraborum denieris sufficeret, ut incutatoribus & megas- tene foris pelvis, in qua diecissim crux cum exponebat, per eum excedens uite cor, aperte lati virtutibus colligebatur. Vixitque & impetrata flagitante, argorto vendidit. Qui precio novis, lanceam cum recurvante, venalem, & impuro foris cum præstiti ambo liber au faciliat facientes pro se posse. Accidit autem, ut Pemba Antioch, ipsius scilicet Heraclæ, per asperitatem, & percutientem, ut videntur adparat, compararet.

Itaque rem valde impetu si uiam felicem recipit, & obrenuntiam virginitatis martyris Glycere, scilicet prius, de eis, argenti istud resolut, calvi dinters manuam deponit ut maxime conseruit arboratus. Atq. ille quidem huius scit, rursum exterto genite conforte. Martyr enim in ea tantum placuisse datu, gratiam & donum id coluisse haudque quia eum sic fuisse dicebat, ut mundus in mundo contingere. Hoc postquam deinceps plures fieri coegerunt Episcopi, oppido quam graniter rati, varisque cari in animo ipse suo, quod ipsius cuba Testis ostendit, tanta priuari debet, voluntatis. Promit ad Larymas & protinus conseruas. Dei supplicium, ut rem tam graven exseret, & fallit in confusum Latentem offendit. Deus vero iste abominationem eum amolens, & inserviant misericordia legitime prosequens, Antiphonem fonsque latens præcepit.

Ille plenus argentea phialam subducit, & priuatis elemosina perinde atque per am. & quafi virginis in uacuatu membra culta religio regit. Ex eis nobis, deinceps regum virum iactatur, & metropolitam Latex demum exsudat. Placulum autem excedentem manifeste opere tuum producitur, & non aliter quam in foliis columnis unius genitum preponuntur, vrbique gloria sua redditur. Eiusmodi ut Imperatoris aures per primare sedes Episcopi (namque ille invenit) relatit. Princeps ab eadem Episcopi ad res ipsas suplicio persequendos exortatus est, etiam si res repellentia atque premittit crimen corrigeret voluit. Iudicium igitur maximum cogit, & moleficorum multitudine regnos producuntur. Quin in gravem carcerem, ad supplicium nobis per solitum pars, producuntur, tanta quod Paulinus in palme summa parte habens alios, rursum manum, in primo cada subi in speculatori fuisse; supponit & bene alios, de imp. fata & malicie portentis imbuterat. Atque hoc ita illi.

